

Szkenneljünk vagy fotózzunk?

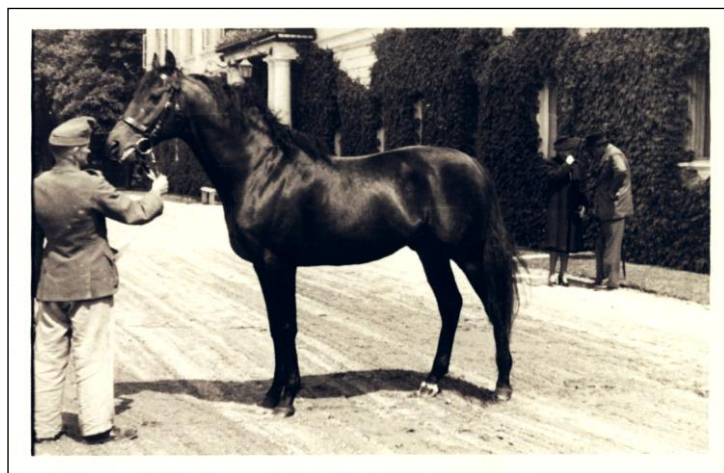
Czikkelyné Nagy Erika

Fotográfákat

Fényképek fotográfák digitalizálásánál nagyon sok lényeges szempontot kell figyelembe vennünk. *A legfontosabbak: mikor, milyen kidolgozási (képrögzítési) módszerrel készült a fénykép, milyenek voltak az eredeti felvétel expozíciós paraméterei, az emulzió mekkora az ezüstkiválás, negatívról készült a nagyítás, vagy a kép egy direktpozitív, a felvétel műtermi körülmények között készült vagy külső helyszínen, természetes megvilágításban, esetleg vakuval stb.*

A professzionális módszerű, szakértelemmel készített fényképek mai technikával történő digitalizálása az eredendő hozzáértésnek köszönhetően viszonylag egyszerű feladat. Az amatőr ún. pillanat és helyzetfelvételekkel ellenben nem mindig ez a helyzet. Az alapbeállítás, a természetes fényviszonyok alkalmazása ritkán és véletlenszerűen eltalált, a fotót készítő személy többnyire nem tudatosan alkalmazta az adott fényképezési technikát. A levéltári őrizetben levő amatőr fényképek az utókor számára ennek ellenére is kiemelten fontos információhordozók, mivel frekvenciát személyeket, fontos pillanatokat ábrázolhatnak. Gondoljunk pl.: az első világháború amatőr képeire, amelyek komoly forrásértékkel bírnak, vagy Váradi Aranka színésznő naplójára, amely szintén sok értékes amatőr felvételt tartalmaz.

A fennmaradt fotográfák történeti értéke felbecsülhetetlen, ezért jó minőségben történő digitalizálásuk a levéltár számára kiemelt feladat. Az egyedi reprodukciós technikai módszer az eredeti fénykép speciális mutatóihoz kell, hogy igazodjon. Állományvédelmi szempontból is az a célunk, hogy a digitális felvételekkel kiváltsuk a fényképeket az eredetiben történő kutatásból.

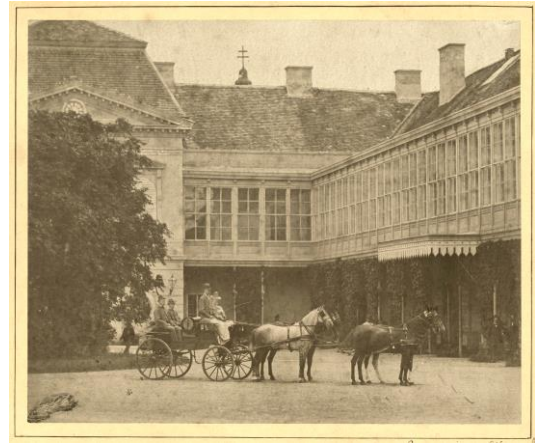
(HU-MNL-OL-P-240-1q-No-60)

Ez a felvétel tömegszkennerral készült. Ennek köszönhetően a kép túlzottan kemény, kontrasztos, részlettelenné vált.

(HU-MNL-OL-P-240-1q-No-60)

Ugyanaz a fénykép reprodukciós fényképezőgéppel már lágyabb, plasztikusabb, részletdúsabb végeredményt mutat.

(HU-MNL-OL-P-240-1a-No-488)

A nagyobb méretű kasírozott fényképről tömeges és precíziós optikai szkennerrrel is készült felvétel. A bal oldali automatikus beolvasású lézeres módszerű tömegfelvétel viszonylagosan letompította a látványt, életlen hatást produkálva. A jobb oldali egyedi felvétel élesebb, tónusosabb, valamint az eredeti színt és fakulást mutatja.

(HU-MNL-OL-K-483-1-1)

A Deák Ferencet ábrázoló fotografián a bal oldali szkennelt és a jobb oldali fényképezett reprofotó eltérő képminőséget mutat. A bal szkennelt változaton az alapszín az eredetinel zöldebb, a ruha színe viszont már vöröses, az arc kiégett, ami a köraranyozáson is jól észrevehető. A jobb oldali felvétel színben és tónusban az eredeti fotografiával azonos.

(HU-MNL-OL-P-999-69a-No-25a)

Ez a női portrékép szkennelve és fényképezve is digitalizálásra került. A két felvétel jól szemlélteti, a különböző technikák közötti hangsúlyos eltéréseket. A (bal) szkennelt fényképen az arc azonos tónusúvá vált a háttérrel, festményszerű, és kissé sötét. A (jobb) reprodukciós felvételen az egyedi megvilágítás szépen kiemeli az arckaraktert, a mozdulatlan tekintetet, és a ruházat mintáját.